



بررسی اثر بخشی کارکردهای (فنی، مدیریتی، آموزشی_ ترویجی) کارشناسان

بخش تولیدات گیاهی در استان خراسان رضوی از دید بهره برداران

کوروش روستا^۱، ابوالفضل ایروانی^{۲*}، حسین محمدی^۳

استادیار/دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند،^۱ مربی/ دانشگاه جامع علمی کاربردی، مرکز آموزش جهاد کشاورزی خراسان

جنوبی،^۲ مدیر جهاد کشاورزی مه ولات

A.iravani@itvhe.ac.ir

هدف تحقیق حاضر میزان اثربخشی کارکردهای (فنی، مدیریتی، آموزشی و ترویجی) کارشناسان بخش تولیدات گیاهی در استان خراسان رضوی از دید بهره برداران انجام شده است. جامعه آماری تحقیق را کلیه بهره برداران عرصه باغبانی و زراعت استان خراسان رضوی تشکیل داده اند که در سال زراعی ۱۳۸۹-۱۳۹۰ تعداد آنها طبق آمار سازمان جهاد کشاورزی خراسان رضوی بالغ بر ۳۶۳۲۰۶ نفر بوده است. از بین این جامعه با استفاده از فرمول کوکران ۲۰۵ نفر انتخاب شده و به روش نمونه گیری طبقه ای متناسب مورد مطالعه قرار گرفته اند. روایی پرسشنامه توسط پانل متخصصان مربوطه مورد تایید قرار گرفته و پایایی آن با اجرای آزمون مقدماتی و محاسبه ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۵۶ بدست آمده که در حد مطلوب می باشد. اثربخشی کارکردهای ترویجی کارشناسان تولیدات گیاهی از دید بهره برداران در حد خوب بوده است و اثربخش ترین کارکردهای ترویجی به ترتیب اولویت عبارتند از "برگزاری دوره های آموزشی کاربردی برای بهره برداران" و "علاقه و انگیزه برای استفاده از دانش بومی کشاورزان و ترکیب آن با دانش علمی نوین". علاوه بر این اثربخشی کارکردهای فنی کارشناسان تولیدات گیاهی نیز از دید بهره برداران در حد خوب بوده است و اثربخش ترین کارکردهای فنی به ترتیب اولویت عبارتند از " معرفی مزایا و معایب استفاده از کود های آلی در مزارع و باغات و چگونگی استفاده از این کود ها" و "کمک به شناسایی علائم افات و بیماریها و کمبود عناصر و چگونگی بر طرف ساختن آنها". همچنین اثربخشی کارکردهای کارشناسان تولیدات گیاهی از دید ۵۰٪ بهره برداران در حد خوب تا عالی بوده است. یافته های حاصل از تحلیل همبستگی حاکی از آن است که بین ویژگیهای آموزشی - ترویجی بهره برداران و دیدگاه آنها پیرامون اثربخشی کارکردهای کارشناسان تولیدات گیاهی رابطه مثبت و معنی داری وجود داشته است. همچنین زمینه های همکاری و مشارکت افراد در فعالیتهای جمعی و عام المنفعه بهره برداران و دیدگاه آنها پیرامون اثربخشی کارکردهای کارشناسان تولیدات گیاهی رابطه مثبت و معنی داری وجود داشته است. بین میزان استفاده بهره برداران از منابع اطلاعاتی دیدگاه آنها پیرامون اثربخشی کارکردهای کارشناسان تولیدات گیاهی رابطه مثبت و معنی داری وجود داشته است.

واژه های کلیدی: کارکردهای ترویجی، فنی، مدیریتی، کارشناسان، اثربخشی